

Protokoll 7/2023

Fört vid Hägersten-Älvsjös pensionärsråds sammanträde
onsdagen den 23 augusti 2023 kl. 10:30-12:00, Telefonvägen
30

Ledamöter	Christer Bertling Ordförande (PRO) Gunnar Carlsson Vice ordförande (SPF) Vakant (PRO) Birgitta Airas (SPF) Vakant (SKPF)
Ersättare	Katrin Wicén (PRO) Torbjörn Sundsgård (SPF) Ing-Britt Falk (PRO) Irene Svensson (SPF) Håkan Jarmar (SPF)
Övriga närvarande	Eva Alama Avdelningschef Annelie Johansson Sekreterare Alexandra Eriksson Frisk, Dietist Inga Lundvall
Justerare	Christer Bertling (PRO), Håkan Jarmar(SPF)
Datum för justering	2023-08-28
Paragraf	§§1-7
Sekreterare	Annelie Johansson

§ 1**Sammanträdets öppnande och godkännande av dagordningen**

Ordförande öppnar mötet och dagordningen godkänns.

Medlemmarnas organisationstillhörighet samt närvaro:

Närvarande medlemmar:

Christer Bertling (OPOL) PRO

Birgitta Airas (OPOL) SPF

Ersättare:

Katrin Wicén (OPOL) PRO

Ing-Britt Falk (OPOL) (PRO)

Irene Svensson (OPOL) (SPF)

Torbjörn Sundsgård (OPOL) SPF

Håkan Jarmar OPOL) (SPF)

Förhindrade:

Gunnar Carlsson (OPOL) SPF

§ 2**Val av justerare**

Christer Bertling PRO och Håkan Jarmar SPF valdes att justera dagens protokoll. Justering av protokollet sker 28 augusti via mejl.

§ 3**Tema Undernäring**

Alexandra Frisk Eriksson, dietist, informerar om nutrition och undernäring inom äldreomsorgens verksamheter.

Stigande ålder och bakomliggande sjukdomar innebär en ökad risk för undernäring. Undernäring eller risk för undernäring är vanligare förekommande bland äldre, speciellt äldre med sjukdom och/eller funktionsnedsättning. Undernäring är lättare att förebygga än att behandla. Viktigt att tidigt identifiera de patienter som är i riskzonen och snabbt vidta åtgärder.

Statistik på Nationell nivå visar att:

Andel äldre med risk för undernäring är 58 % enligt Nationellt kvalitetsregister, Senior Alert 2022.

Prevalensen av undernäring bland hemmaboende äldre är 1–5 %, och på äldreboende 10–35 % enligt Socialstyrelsen, 2011.

Tyvärr finns ingen statistik från socialstyrelsen efter 2011.

Hur vi ligger till inom Hägersten-Älvsjö:

VoB H-Ä	2021	2022	Jämfört med riket
Andel med risk för undernäring (MNA <23,5 p)	48%	59%	Strax under/lik
Andel med undernäring (MNA <17 p)	12%	9%	Lika/strax under
Servicehus H-Ä	2021	2022	Jämfört med riket
Andel med risk för undernäring (MNA <23,5 p)	44%	37%	Under
Andel med undernäring (MNA <17 p)	12%	10%	Lika

MNA (mini Nutritional Assessment) är ett screening- och bedömningsinstrument med syfte att identifiera äldre som löper risk för undernäring och genomförs i samband med inflytt i äldreomsorgens särskilda boenden och minst en gång per år och patient, eller oftare vid behov. Resultatet av riskbedömningen ger underlag för fortsatt utredning och planering av åtgärder.

Inom äldreomsorgen följer vi gällande styrdokument och riktlinjer från socialstyrelsen men även Stadens mat- och måltidspolicyn – riktlinjer för mat och måltider samt regel nutrition – rutin kring nutritionsvårdsprocessen. Inom Äldreomsorgens ska erbjuda kost som är näringsriktig och god och att måltiden är en trevlig stund på dagen. På vård och omsorgsboendena erbjuder vi en måltidsordning med 3 måltider och minst 2 mellanmål per dag, samt vid behov förfrukost eller nattmål för att bryta nattfastan. Den boendes viktutveckling följs upp regelbundet – minst var tredje månad, oftare vid behov.

Några exempel på individ anpassade åtgärder som vi kan erbjuda för att förebygga och behandla undernäring är hjälpmedel och stöd i måltidssituationen, konsistensanpassning av mat, kosttillsätt i form av näringsdrycker, berikningspulver och puddingar.

Viktiga kompetens inom nutritionsvårdsprocessen i våra verksamheter är våra måltidsombud, SNUD (sjuksköterska med särskilt nutritionsuppdrag), dietisten, patientansvarig läkare samt rehabpersonal. Presentation skickas ut till rådet.

§ 4**Aktuell information från förvaltningen**

Eva Alama, avdelningschef informerade om:

- **Sommaren**
Har fungerat bra i verksamheterna under sommaren.
- **IVO**
Ivo har godkänt de åtgärder vi har rapporterat in och flera åtgärder är inplanerat att genomföras under hösten och våren.
- **Smarta lås**
Hemtjänsten har meddelat att fastighetsvärdar samt kunder tackar nej till installation av smarta lås.
- **Svar på rådets målfrågor från förgående sammanträde**
Personer med funktionsnedsättning tillförsäkras självbestämmande och möjligheter att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap genom de insatser som ges. Vilka insatser avses?
Svar: Det är insatser enligt Socialtjänstlagen eller LSS för de personer som är aktuella inom avdelningen för funktionsnedsättning samt socialpsykiatri. Insatserna är hemtjänst, boendestöd, daglig verksamhet, sysselsättning, ledsagning, avlösarservice samt personlig assistans. Utöver det olika boendeformer så som grupp- och servicebostad och stödbostad.

Vuxna invånare lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Vad menas med detta mål?

Svar: det handlar om arbetat som görs inom förvaltningen för gruppen vuxna med beroendeproblematik där de personerna med behov ska få stöd utifrån egna förutsättningar för att kunna delta i samhällets gemenskap och leva ett självständigt liv. Insatser ska ges så tidigt som möjligt för att minska risken för större åtgärder på långsikt.

Arbetet kring våld i nära relation där förvaltningen kan via Relationsvårdcentrum erbjuda stöd och behandling för våldsutsatta, barns som upplevt våld samt våldsutövare.

Förvaltningens arbete för avhoppare då vi ger stöd till personer som valt att hoppa av kriminella gängverksamhet.

Parker och naturmark skall ha en rik biologisk mångfald. Har påpekats ett antal gånger av pensionärsrådet.

Svar: Förvaltningen arbetar utifrån de olika styrdokument som finns i staden. Förvaltningen genomför under 2023 en inventering av den biologiska mångfalden och söker medel för att genomföra

åtgärder för att stärka biologiska mångfalden bl a genom betande kor på Sjöängen, en fladdermusinventering, artificiella bon åt pollinatörer och fladdermöss, samt friställning av ek- och tallmiljöer i enlighet med det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget. Utöver det så vidtas åtgärder för att lindra effekter av kraftiga skyfall och värmeböljor, bl a genom trädplantering i parklekar och lekplatser.

Parkvägar skall ha god framkomlighet. Har påpekats ett antal gånger av pensionärsrådet.

Svar: Förvaltningen arbetar enligt stadens gång- och cykelplan och utifrån ett genomgripande tillgänglighetsperspektiv. Har med detta vid varje planprojekt. Förvaltningen följer riktlinjen om placering av parkbänkar längs parkvägarna så att äldre och andra kan vila vid behov samt att det ur ett trygghetsperspektiv ska vara god sikt på gångvägarna. Snöröjning ska vara effektiv samt att en inventering av stadsdelens parkvägar ska göras, för att på så sätt upprätta en prioriteringsplan för upprustning av trappor och parkvägar.

- Pensionärsrådet önskar större delaktighet genom att få ha en representant med i referensgruppen för föreningsstöd - verksamhetsbidrag.

Svar: Det är möjligt och rådet behöver inkomma med namn på den/de som ska delta.

- Pensionärsrådet undrar om förvaltningen har fått några signaler om hur det fungerar vid verksamheten Långbroberg och om deras tidigare framhållna brister har åtgärdats?

Svar: Verksamhetsuppföljning är gjord och rådet kommer få ta del av underlaget i samband med att protokollet skickas ut.

Vid uppföljningen görs bedömningen att verksamheten sammantaget uppfyller de krav som ställs för att ha förutsättningar att ge en säker vård och omsorg av god kvalitet. Verksamheten bör dock utveckla rutinen för medicinsktekniska produkter.

Pensionärsrådet undrar vad förvaltningen kommer att bidra till under Hälsodagen den 6 september?

Svar: Förvaltningens dietist kommer medverka under det eventet samt att även Seniorhälsan kommer att delta.

Pensionärsrådet önskar att få träffa nya stadsdelsdirektören. Eva kommer att bjuda in honom till ett av rådets kommande sammanträde.

Rådet framför att de upplever brister i samverkan mellan äldreomsorgens förebyggande arbete och samarbetet med

föreningslivet. Därför bjuds enhetschef in till rådet under hösten för diskussion om hur vi kan utveckla samarbetet.

§5 Anmälan av protokoll

Stadsdelsnämndens sammanträde 15 juni 2023

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

KPR:s sammanträde 7 juni 2023

Pensionärsrådet tillstyrker KPRs yttrande i ärende 9.b Stadsövergripande boendeplan 2024 med utblick mot 2040.

Pensionärsrådets sammanträde 7 juni 2023

Pensionärsrådet hade inga synpunkter och lade protokollet till handlingarna.

§ 6 Ärenden till Stadsdelsnämnden

Ärende 2 Medborgarförslag om att bygga ut bryggor runt Hägersten-Gröndal för att öka den sociala miljön och 3 Medborgarförslag att ordna fler badplatser

Pensionärsrådet tillstyrker förslagen.

Ärende 7 Ersättningsnivåer bostad med särskild service (LSS) och 8 Ersättningsnivåer daglig verksamhet (LSS)

Pensionärsrådet framför att de stödjer rådet för funktionshinder frågor i deras synpunkter, rådet motsätter sig de försämringar det innebär för målgrupperna.

Ärende 12 Värna om stadens villaområden - motion från (M)

Pensionärsrådet tillstyrker förvaltningens synpunkter och förslag till beslut.

Ärende 14 Förslag till detaljplan för Gigan 19 m.fl. i Långsjö,
Ärende 15 Förslag till detaljplan för del av fastigheten Västberga 1:1 m fl. intill kv. Pulkan i Västertorp och
Ärende 16 Förslag till detaljplan för Kantaten 1 i Herrängen

Pensionärsrådet har inkommit med sina synpunkter till förvaltningen i dessa ärenden men ser inte att de kommit med i tjänsteutlåtandena. Rådets synpunkter är följande:

Gigan 19 bör man ta hänsyn till att det finns plats för mindre park och lokal mötesplats och hänsyn till miljöaspekterna.

Kantaten 1, 2 och 13 bör en anpassning till gällande närmiljö ske och boende ske. Rivning av befintliga bostadshus olyckligt men är tyvärr en konsekvens om stadsplanen skall kunna antas.

Kommunikationerna i området bör ses över.

Kvarteret Pulkan bör utvecklas med omsorg och samspel med berörda och ha en grönskande karaktär med minsta möjliga miljöpåverkan. Säkra och framkomliga gångvägar till Centrum och kommunikationer. Se till att det finns bra kommunikationer till centrum. Bra verksamhetslokaler och bevara kulturhistoriska värden och så lång som möjligt bevarar nuvarande växlighet såsom träd mm.

I samtliga tre fallen skall hänsyn tas till det äldres behov och intressen.

Rådet framför att det är viktigt att se över avrinningssystem för vatten och avlopp vid nybyggnation samt att rådet även vill lyfta att de ser ett behov att åtgärda de områden idag där avrinningssystemet brister.

§ 7 Övriga frågor

Inga övriga frågor

Nästa sammanträde är 20 september kl. 10:30